



ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Základní umělecká škola Klimkovice, okres Nový Jičín

Lidická 5, 742 83 Klimkovice

Identifikátor: 600 004 074

Zřizovatel: Školský úřad Nový Jičín, Štefánikova 9, 741 11 Nový Jičín

Školský úřad Nový Jičín

Termín konání orientační inspekce: 7. - 9. únor 2000

Čj.	145 042/00-12002
Signatura	on4kt202

OBOROVÁ STRUKTURA ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

Základní umělecká škola Klimkovice byla založena v roce 1953. Je školou tříoborovou s celkovým počtem 268 žáků (hudební obor 198 žáků, taneční obor 59 a literárně-dramatický 11 žáků). Škola organizuje přípravné studium, I. a II. stupeň základního studia. Výuka probíhá rovněž na odloučeném pracovišti ve Vřesině v budově základní školy.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hudební obor

Hodnocení kvality vzdělávání vychází z uskutečněných hospitací v předmětech hra na klavír, přípravná hudební výchova, hudební nauka, komorní a souborová hra.

Výuka probíhá podle standardních učebních plánů čj. 18 418/95-25. Časová dotace hlavního předmětu odpovídá počtu hodin stanovených učebními plány. Některým žákům je poskytována horní hranice časové dotace, tj. 1,5 vyučovací hodiny. Předmět komorní hra je vyučován v kombinaci různých nástrojů (např. klavír, keyboard a akordeon) nebo formou čtyřruční hry na klavír. Hudební nauku navštěvují všichni žáci I. stupně, včetně 6. a 7. ročníků.

Obsah učiva v individuálních studijních plánech žáků klavírního oddělení odpovídá požadavkům učebních osnov. Standardní notový materiál pro začátečníky nahrazuje metodicky progresivní klavírní literatura. Studijní plány rovněž stanovují úkoly v oblasti hry z listu a improvizace. Přípravná hudební výchova i hudební nauka se řídí tematickými plány, které jsou v souladu s učebními osnovami.

Všichni vyučující hudebního oboru splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené příslušnou právní normou.

Kmenová škola má dostatečný počet nástrojově vybavených učeben. Učebny oddělení klávesových nástrojů jsou vybaveny pianiny, odborná učebna hudební nauky didaktickými pomůckami, řadou nástěnných tematických „obrazů“, audiovizuální technikou s nejnovějšími nosiči a odbornou literaturou. Výukové prostory odpovídají psychohygienickým zásadám. Estetická úroveň učeben je velmi dobrá, velkou měrou k ní přispívá čistota a pořádek ve škole.

Organizace vyučování vychází z učebních dokumentů. Předmět hra na klavír je vyučován výhradně individuální formou, v nižších ročnících (1. - 2.) v dělených vyučovacích hodinách dvakrát týdně. Naplněnost tříd kolektivních předmětů je v souladu s podmínkami učebních plánů.

Výuka v přípravném ročníku hry na klavír byla zaměřena především na vytváření základních návyků a elementárních dovedností s prvotní orientací v notovém zápisu. Méně pozornosti bylo věnováno kvalitě úhozu a výrazové stránce studovaných skladeb. Výuka na 2. stupni měla těžiště v přednesových skladbách různých slohů, včetně hudby 20. století. Uplatňované metody výuky odpovídaly cílům vzdělávání a jeho obsahu. Technická cvičení a přednesové skladby byly většinou voleny tak, aby žáci vhodně procvičili a uplatnili získané dovednosti. Inspekci bylo pozitivně hodnoceno vedení žáků ke hře z listu a k počátkům improvizace. Učitelé přitom využívali klavírního notového materiálu doplněného zpěvníky typu „Já, písnička“, obsahující lidové a populární písně s harmonickými značkami.

Přípravné hudební nauce vyučovala učitelka s dlouholetou pedagogickou praxí (ředitelka školy). Lekce byla velmi dobře připravena, žáci byli v průběhu hodiny aktivní, pestrý sled činností s rytmickým výcvikem (doprovod písní hrou na Orffovy nástroje) a výcvik sluchové představivosti činilo výuku pro děti zajímavou a z hlediska efektivity velmi účinnou.

V předmětu hudební nauka byly zařazeny všechny důležité složky předmětu, včetně praktického procvičování získaných teoretických znalostí. Inspekce velmi pozitivně hodnotí vedení žáků ke zpěvu z not, sluchové analýze a sluchových diktátech. V hodinách byly využity učebnice „Mladí muzikanti“.

Příkladná byla práce učitelů v komorní hře klávesových nástrojů a souborové hře kytarového oddělení. Učitelé vedli žáky k intonační čistotě a rytmické preciznosti. Skladby byly vybírány i z náročnějších materiálů. Požadavky vyučujících byly náročné, ale odpovídaly schopnostem a možnostem žáků.

Vyučující klavírního oddělení žáky příkladně motivovali povzbuzením, vlastními vzorovými ukázkami a čtyřruční hrou spolu se žáky. Významným motivačním prvkem této školy je hra v souborech a komorních seskupeních. Žáci kolektivních předmětů byli pozitivně motivováni k učení pochvalou, názornými ukázkami učitelovy hry, přiměřenými úkoly a celkově příznivou atmosférou vyučování.

Na základě uvedených skutečností jsou plánování, příprava a organizování výuky hodnoceny jako velmi dobré. Podmínky, metody a formy výuky, stejně jako motivace žáků, jsou rovněž hodnoceny jako velmi dobré.

Taneční obor

Následující hodnocení vyplynulo z hospitací provedených v předmětech přípravná hudebně-pohybová výchova, taneční průprava, základy moderního tance a taneční praxe.

Kontrolou zápisů v třídních knihách a přímým pozorováním v hospitovaných hodinách bylo zjištěno naplňování učebních dokumentů. Ve všech ročnících byla splněna časová dotace daná učebními plány, probírané učivo příslušného ročníku bylo vcelku v souladu s platnými učebními osnovami. Výukové cíle odpovídaly danému předmětu, v jednotlivých hodinách však cíle nebyly stanoveny přiměřeně věku a schopnostem žáků.

Výuka je zajištěna učitelkou s odbornou způsobilostí (maturita na taneční konzervatoři). Učebna tanečního oboru svou velikostí i vybavením odpovídá potřebám oboru. Součástí tanečního sálu je šatna žáků sousedící s hudebním sálem, který je využíván rovněž žáky tanečního oboru v hodinách taneční praxe.

Organizace výuky je v souladu s potřebami oboru. Ročníky jsou sestavovány s přihlédnutím k věkové hranici i fyzickým dispozicím jednotlivých žáků. Naplněnost tříd odpovídá příslušným normám. Ve většině sledovaných hodin byla využívána reprodukováná hudba. Spolupráce s hudebním pedagogem - korepeticí - je vzhledem k nízkému počtu korepeticovaných hodin minimální.

Pohybové činnosti a úkoly byly v hodinách zadávány vždy celé skupině, vyučující sledovala a opravovala pohyb jednotlivých žáků. Vzhledem ke krátké pedagogické praxi vyučující nebyl vždy požadovaný stupeň náročnosti adekvátní fyzickým možnostem žáků. Zadávané úkoly (hlavně u žáků vyšších ročníků) byly nad rámec jejich tanečních, výrazových i technických možností. Sama učitelka se aktivně zapojovala do vyučovacího procesu (zejména u mladších žáků) a svým pohybovým projevem podněcovala správné pochopení a provedení zadávaných úkolů. K navozování a upevňování správných tělesných pocitů a k dosažení maximální tělesné citlivosti používala vhodné motivace, jimiž povzbuzovala pohybovou představivost a paměť žáků. Pohybové činnosti byly doplněny nezbytným teoretickým objasňováním zákonitostí pohybu, anatomie a odborné terminologie. Pro zdokonalení taneční techniky byl inspekci doporučen souhrn průpravných cvičení orientován speciálně k výuce klasického tance - Knisseffova metoda.

Cílem choreografické tvorby v předmětu taneční praxe (5., 6. a 7. ročník) bylo předvést v co nejširším měřítku výsledky pedagogické práce. Přestože byl žákům poskytnut dostatečný prostor pro seberealizaci vlastním tanečním projevem, na splnění pedagogického (choreografického) záměru se jim nedostávalo vyjadřovacích prostředků. Taneční technika nebyla na požadované úrovni a celková interpretace tanečního díla (soutěžní číslo) probíhala v nedokonalé formě. Přiměřenost a náročnost hudební předlohy a choreografického zpracování nebyly u nejstarších žáků vhodně voleny. U skupiny mladších žáků však převládala hravost a poetičnost tanečního projevu.

Často užívaná a dobře míněná pochvala byla motivující pro všechny věkové kategorie. Žáci byli vedeni ke vzájemnému hodnocení a sebehodnocení, vyučující byla důsledná v odstraňování nedostatků. Přírozená autorita pedagoga, respektování individualit a vzájemná vstřícnost pozitivně ovlivnily příjemnou atmosféru ve sledovaných hodinách.

Žáci tanečního oboru se pravidelně zúčastňují tanečních soutěží, přehlídek a jiných akcí, při kterých lze konfrontovat výsledky žáků i učitelů. V letošním roce jsou přihlášení do celostátní soutěže tanečního oboru ZUŠ.

Na základě uvedených skutečností jsou plánování, příprava výuky a podmínky vzdělávání hodnoceny jako velmi dobré. Organizace, formy a metody vzdělávání jsou hodnoceny jako dobré. Motivace a hodnocení, interakce i komunikace ČŠI rovněž hodnotí jako velmi dobré.

Hodnocení kvality vzdělávání

Celkově je kvalita vzdělávání v hudebním a tanečním oboru hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Plánování výchovně-vzdělávacího procesu vychází z analýzy reálných činností, které zde mají dlouholetou tradici. V nabídce instrumentálních a hudebně-pohybových činností se škola zaměřuje v nebyvalé míře na komorní a souborovou hru. Systém výchovné práce zahrnuje přípravu žáků na veřejná vystoupení a rozšíření teoretických i praktických hudebních znalostí. Dlouhodobé i krátkodobé cíle jsou realizovány prostřednictvím ročního plánu a operativních měsíčních plánů. V úvodní části plánu práce na školní rok 1999/2000 je provedena analýza a hodnocení výsledků práce školy za uplynulé období. Formou podrobného výčtu jsou zde uvedeny všechny umělecké aktivity (koncerty, kulturní vystoupení, přehlídky, výchovné akce), soutěže ZUŠ a umístění žáků, výsledky přijímacích zkoušek na umělecké školy a výsledky přijímacího řízení ke studiu na ZUŠ. Zmíněna je i oblast materiálně-technických podmínek výuky, spolupráce s kulturními institucemi a vzdělávacími partnery (MŠ a ZŠ v Klimkovicích, Janáčkovou konzervatoří v Ostravě). Na základě výsledků analýzy a podnětů vedoucích metodických orgánů stanovila ředitelka hlavní úkoly pro jednotlivé oblasti práce školy, které konkretizuje v měsíčních harmonogramech. Stanovené cíle jsou jasné a je zřejmé, že k jejich dosažení ředitelka plně využívá umělecké kvality, schopnosti a vysokého pracovního nasazení pedagogického kolektivu. Plán doplňují termíny a náplň pedagogických rad a porad předmětových komisí.

Škola se řídí schválenými učebními plány vydanými MŠMT pod č.j.18 418/95-25. Na základě hospitační činnosti, kontroly příslušných studijních a tematických plánů a pedagogické

dokumentace lze konstatovat, že realizace učebního plánu je v souladu s deklarovaným vzdělávacím programem.

Plánování je systematické, ucelené, vymezuje základní cíle v jednotlivých oblastech práce a vytváří podmínky pro plynulou a úspěšnou práci školy. Učební plány a osnovy jsou ve škole dodržovány. Celkově má rozsah a účelnost plánování vynikající úroveň.

Organizování

Organizace školy má stanovena pravidla fungování z hlediska popisu činností (Organizační řád školy - pracovní náplň zaměstnanců) a instrukcí týkajících se provozu (Školní řád, Vnitřní směrnice - režimová opatření týkající se provozu školy). Většina dokumentace je aktualizována příslušnými dodatky. Jako poradní orgán ustanovila ředitelka pedagogickou radu. Předsedům předmětových komisí (vedoucí oddělení) jsou příslušné kompetence vymezeny písemně. Ve své řídicí práci ředitelka školy rovněž uplatňuje letité zkušenosti z práce v okresním kabinetu ZUŠ, v němž donedávna působila jako vedoucí okresní metodička.

Z obsahu plánovaných schůzek předmětových komisí je zřejmé, že se zabývají přípravou a vyhodnocováním plánu práce a soutěží, sjednocením požadavků k postupovým a závěrečným zkouškám, školními a mimoškolními aktivitami učitelů a požadavky na materiální zajištění výuky.

Organizace vyučování se řídí příslušnou vyhláškou o základní umělecké škole. Organizování pedagogických rad je funkční, zápisy z nich obsahují relevantní informace o současném stavu školy v oblasti výchovně-vzdělávací.

Povinná dokumentace školy je vedena řádně, funkčně, v souladu s platnými právními předpisy bez zjištěných závažných nedostatků. Obsah a způsob zpracování má příkladnou úroveň. Rozvrh vyučovacích hodin a přestávek respektuje psychohygienické potřeby žáků i učitelů.

Stávající vnější informační systém zajišťuje především pravidelnou a včasnou informovanost rodičů, zejména prostřednictvím žákovských knížek a deníčků. Komplexnější informace jsou podávány na třídních schůzkách konaných zpravidla při třídních předehrávkách či besídkách. Další důležité údaje o organizaci školního roku a akcích školy jsou rodičům sdělovány formou informačního listu nebo formou letáčků. Ke všem potřebným informacím uvnitř školy mají pracovníci i žáci školy přístup. Forma přenosu se řídí aktuálností, rozsahem a obsahem informace (měsíční pracovní porady, měsíční plány práce, metodické schůzky, pedagogické rady), ochrana osobních dat je zajištěna. Při škole pracuje registrované Sdružení rodičů, které dle vyjádření ředitelky vyvíjí účinnou spolupráci při důležitých akcích školy.

Škola se prezentuje na veřejnosti řadou kulturních vystoupení a velmi dobrými výsledky v soutěžích a přehlídkách. Vynikajících výsledků dosahují žáci hudebního oddělení ve hře na akordeon, kytaru a dechové nástroje. Zcela výjimečných výsledků dosahují v soutěžích komorních a souborových her.

Výroční zpráva za školní rok 1998/99 je zpracována v souladu s §17e odst. 2, 3 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní zprávě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Postihuje všechny oblasti tohoto zákona a její obsah je v souladu se zjištěnými skutečnostmi. Po stránce obsahové má velmi dobrou vypovídací hodnotu a poskytuje dostatek informací pro sebehodnocení školy.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy i informačního systému je hodnocena jako vynikající a příkladná.

Vedení a motivování pracovníků

Operativní řízení školy má svůj stanovený řád, je efektivní a promyšlené. Vychází z plánování či kontroly jednotlivých činností a důsledně postihuje všechny oblasti práce školy. Při vedení pracovníků výrazně převládá demokratický styl řízení, který je umožňuje respektovat potřeby jednotlivců i celku. Jsou tím vytvořeny podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků (vynikající práce pedagogů při upravování notového materiálu pro komorní a souborovou hru).

Pro pozitivní vývoj školy je příkladně využíváno zejména odborné a pedagogické způsobilosti jednotlivých učitelů. Účinně je zajištěna pomoc začínajícím vyučujícím, uvádějící učitelé nejsou vedeni jen formálně. Další vzdělávání a průběžná práce na svém profesním růstu je dle sdělení ředitelky jedním ze základních kritérií při osobním hodnocení pedagogů. Sama ředitelka se i přes své dlouholeté řídicí zkušenosti zúčastňuje různých forem seminářů týkajících se školského managementu. Kolektivem je uznávána především na základě svých odborných kvalit a neúnavné práce při prosazování zájmů a realizace potřeb školy.

Kritéria hodnocení pracovníků pro určení výše osobního příplatku a mimořádných odměn jsou stanovena (součást vnitřního platového předpisu), zaměstnanci jsou s nimi seznámeni. Vedle hmotné stimulace využívá ředitelka často stimulaci morální (osobní pochvala, veřejné poděkování). Nadtarifní složky jsou přiznávány diferencovaně.

Rozsah, efektivnost vedení a motivování pracovníků je hodnoceno jako vynikající.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka má vytvořen účinný systém kontroly, který postihuje všechny oblasti organizační struktury školy. Plánované termíny jsou sledovány a vyhodnocovány. Systém kontrol je realizován dle celoročního plánu formou hospitací (jsou zaměřeny tematicky i časově), kontrolou pedagogické dokumentace a kontrolou činnosti správních zaměstnanců. Dále pak formou výstupů, což jsou veřejné akce školy, závěrečné zkoušky a soutěže. Závěry jsou zveřejňovány na pedagogických radách, jsou předmětem jednání metodických orgánů a umělecké rady.

Systém, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů je pro svou funkčnost hodnocen jako vynikající.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy je založeno na pevných pravidlech fungování. Jeho kvalita se odráží v celkové pozitivní atmosféře školy. Plánování je reálné, odpovídá potřebám školy. Je pojato jako ucelený systém plánů, včetně vymezení základních cílů v jednotlivých oblastech práce školy. Organizace vzdělávacího a výchovného procesu i provozu školy má jasně stanovena pravidla fungování a umožňuje efektivní řízení školy. Celkově je řízení školy hodnoceno jako vynikající.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- Ředitelkou školy je vysoce oceňována aktivita učitelů při rozepisování a úprav notového materiálu pro komorní a souborové hry nástrojového obsazení specifického pro ZUŠ Klimkovic. Kromě jiného notového materiálu využívají učitelé notový materiál z dětské skladatelské tvorby žáků základních uměleckých škol (Sborník vítězných skladbiček skladatelské soutěže ZUŠ).
- V listopadu 1999 se škola zúčastnila III. ročníku festivalu populární hudby ve hře na akordeon (sólo, soubory) nazvaného Populár - Hořovice 1999.
- Úspěšnost žáků literárně-dramatického oboru na soutěžích a festivalech - v roce 1998 postup do celostátního kola, Opona 99 - postup do oblastního kola.
- V rámci družebního styku škola velmi úzce a pravidelně spolupracuje se ZUŠ v Ilavě na Slovensku a s hudební školou Mikolow v Polsku.
- Škola je pravidelně pověřována organizací soutěží základních uměleckých škol - okresního kola soutěže ve hře na akordeon, v komorní a souborové hře, oblastního kola soutěže ve hře na kytaru a oblastní soutěžní přehlídka literárně-dramatických oborů.
- V červnu letošního roku se žáci akordeonového oddělení ZUŠ zúčastní 1. Evropského festivalu akordeonových orchestrů Praha 2000. Přihlášeno je 40 souborů ze 14 zemí Evropy (z ČR je přihlášeno 6 souborů).

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy - rozhodnutí o zařazení do sítě škol a školských zařízení pod čj. 10 032/99-21 školní řád, třídní knihy, katalogové listy, rozvrhy hodin, výkazy žáků a vyučovaných hodin, přihlášky žáků v kontrolovaných předmětech,
- dokumentace ředitele k provozu školy,
- studijní plány žáků v hudebním oboru,
- časové a tematické plány v tanečním oboru,
- plán práce na školní rok 1999/2000,
- kritéria pro hodnocení pracovníků,
- výroční zpráva školy za školní rok 1998/1999 a zpráva o hospodaření za rok 1998
- dotazník ředitele před inspekcí,
- podkladová dokumentace ČŠI,
- záznamy z provedených hospitací.

ZÁVĚR

Předmětem inspekční činnosti bylo hodnocení kvality vzdělávání ve vybraných předmětech hudebního a tanečního oboru. Dále byla hodnocena kvalita řízení. Posouzením sledovaných oblastí byla stanovena následující výrazná pozitiva a negativa:

Pozitiva

- Velmi dobrá úroveň výuky ve sledovaných předmětech,
- vynikající a příkladná organizace komorní a souborové hry v rámci učebních plánů,
- velmi dobrá prezentace školy v soutěžích a přehlídkách,
- aktivní účast pedagogů i ostatních zaměstnanců školy na organizování soutěží.

Negativa

- Nedostatek hodin korepetice v tanečním oboru.

Na celkově velmi dobrém hodnocení školy v oblasti vzdělávání ve sledovaných předmětech hudebního a tanečního oboru se podílejí stejnou měrou učitelé i vedení školy. Škola je řízená s vysokou erudicí, veškerá činnost školy je efektivní, promyšlená a dobře organizovaná. S přihlédnutím k dalším významným zjištěním je škola celkově hodnocena jako velmi dobrá s převažujícími pozitivy.

Finační prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou využívány hospodárně a v souladu s jejich přidělením, neúčelnost vynakládání finančních prostředků nebyla v průběhu inspekce zjištěna. Spolu s dalšími příjmy finanční prostředky umožňují škole realizovat jejich vzdělávací program v plném rozsahu.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Stanislava Juchelková	S. Juchelková v. r.
Členové týmu	Mgr. Nad'a Ostřanská	N. Ostřanská v.r .

V Opavě dne 17. února 2000

Datum a podpis ředitelky stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 28. února 2000

Razítko

Ředitelka základní umělecké školy

Podpis

Irena Hrubá

I. Hrubá v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti základní umělecké školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel základní umělecké školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrá	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Nový Jičín Štefánikova 9	15. 3. 2000	145 074/00-12002

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Nebyly podány.